

Benimle konuş *ve beni dinle!*

12 Önerisi

Çocuklarımıza konuşmayı öğrenme
aşamasında nasıl destek olabiliriz

Anne-babalara broşür
Türkisch – Deutsch

0-5
Yaş

Bu broşür „çok dillilik“ (“mehr Sprache”) programı kapsamında yayımlanmaktadır. Erken dil teşviği ve çok dillilik aileler ve ilk eğitim kurumları için soruların olduğu bir konudur.

„Çok dillilik“ (“mehr Sprache”) Vorarlberg’deki göçmen asıllı çocukların dil gelişimleri için uygun ortamın oluşumuna katkıda bulunmak istemektedir.

Bunun dışında, gün geçtikçe önem kazanan çok dilliliğe yetkililerin dikkatini çekmek ve buna bağlı olan toplumsal sorulara duyarlı olmalarını sağlamaktır.

Tasarım ve uygulama:
okay. zusammen leben | Göç ve Entegrasyon Proje
Dairesi
www.okay-line.at

okay. zusammen leben

Görevlendiren:
Vorarlberg Eyalet Meclisi &
Vorarlberg Eyalet Hükümeti

Sevgili anne-babalar,

Tebrikler. Uzun süren bekleyiş sona erdi! Nihayet çocuğunuz dünyaya geldi ve onu kucağınızda tutuyorsunuz. Akraba, tanıdık ve arkadaş çevrenizden mutlaka birçok tebrik aldınız. Bununla birlikte kimi zaman çocuğunuzun hayatta nelerle karşılaşacağını kimi zaman da hayatı boyunca ona nasıl destek olmanız gerektiğini kendinize sormuşsunuzdur. Siz anne-baba olarak çocuğunuz için her şeyin en iyisini istersiniz. Bazen çocuğunuzun rahat etmesi için kararlar vermeniz gerektiğinde zorlanırsınız. Birçok anne-baba aynı durumdadır. Belki başka anne-babalar ile konuşurken siz de bunun farkına varmışsınızdır.

Çocuğunuzun iyiliği için önemli bir konuda sizlere bu broşür ile yardımcı olmak istiyoruz. „Benimle konuş ve beni dinle!“ siz anne-babalara çocuğunuzun ilk yıllarında, konuşmayı öğrenirken ona nasıl destek olabileceğiniz hakkında bilgi vermeyi istemektedir. Bir insanın dil bilgisinin gelişimi için ilk yaşlar çok önemlidir ve anne-baba olarak siz çocuğunuzun konuşmayı ve dili öğrenmesinde destekleyebilirsiniz. Bir veya birkaç dili iyi bilmek, günümüzde ve gelecekte hem toplumsal yaşamı hem de mesleki varoluşu belirleyen önemli değerlerden biridir.

Özellikle küçük yaştan itibaren Almanca ile yetişmemiş veya Almanca’yı ilerleyen yaşta öğrendiği için iyi konuşamayan anne-babaların, çocuklarına konuşmayı öğrenmeleri konusunda nasıl destek olabileceklerine dair endişeler taşıdıklarını biliyoruz. Bu anne-babalar broşürümüzde konuyla ilgili çok faydalı bilgiler bulabileceklerdir. Ayrıca bu broşür çocukların iki veya daha fazla dille büyüyeabilmeleri için neler yapılabileceği hakkında pratik bilgiler de vermektedir.

Çocuklar konuşmayı öğrenirken yardımcı olmanın büyücülük gerektiren bir şey olmadığını bu broşürü okuduğunuz zaman fark edeceksiniz. Ancak dikkatinizi vermeniz ve aktif olmanız gerekmektedir, bu nedenle broşürü sadece bir sefer okumak ile yetinmeyin. Size eşlik etmesine izin verin. Broşürde her defasında çocuğunuzun ilk yıllarında ona yardımcı olmanızı destekleyecek bilgiler bulacaksınız.

„çok dillilik“ (“mehr Sprache”) ekibi, çocuğunuz ile iyi vakit geçirmenizi ve her şeyin gönlünüzce olmasını diler!

Hamilelik döneminde bile çocuğunuzun dil gelişimini destekleyebileceğinizi biliyor muydunuz?

1. Merhaba, siz beni göremiyorsunuz, ama ben sizi duyabiliyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Hamileliğin 4. ayından itibaren, anne karnındaki bebek, sesleri ve özellikle annesinin sesini algılamaya başlar.
- Anadilinin melodisi doğum öncesindeki çocuğun bile hafızasına yerleşir. Ayrıca müzik ve sesler de onu henüz anne karnındayken etkiler.
- Anne-babalar çocuğun ilk yaşlarda dil konusunda örnek aldığı en önemli insanlardır. Bu nedenle, hamilelik dönemi dahil, anne-babaların çocuğu ile hangi dilde veya dillerde konuşmak istediğini iyi düşünmeleri gerekir.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Hamilelik döneminde bebeğinize kendi dünyanızı anlatın. Ona duygularınızdan bahsedin.

*Evde çocuğunuz ile **hangi dilde** (veya dillerde) konuşacağınıza karar vermenizde aşağıdaki ipuçları size yardımcı olacaktır:*

– Çocuğunuz ile, en iyi bildiğiniz ve kendinizi rahat hissettiğiniz dilde konuşun. Ancak, o dilde çocuğunuza en geniş dil hazinesini verebilirsiniz. Bu şekilde, gelecekte çocuğunuzun öğreneceği bütün diğer diller için sağlam bir temel atmış olursunuz.

– Eğer anne-baba olarak **birçok dili** iyi konuşabiliyorsanız bu çocuğunuz için çok değerli bir başlangıç olacaktır. Bu durumda anne ve baba olarak, „iyi“ bildiğiniz dili çocuğunuz ile konuşun. Böylelikle çocuğunuzun hayatında, iki dili iyi konuşan örnekler olacaktır.

– **Aile içinde** konuşmayı kararlaştırdığınız dil hangisi olursa olsun, çocuğunuzun yaşadığı ülkenin dili olan Almancayı da iyi öğrenmesi oldukça önemlidir. Burada kendisini rahat hissedebilmesi, iyi arkadaşlar edinebilmesi ve iyi bir eğitim alabilmesi için Almancayı iyi bilmesi gerekir. Günlük hayatınızda evde başka bir dili konuşsanız bile, çocuğunuz Almancayı öğrenebilir.

Çocuğunuz ile size en yakın olan dilde konuşmanızın,
çocuğunuza çok faydası olacağını
biliyor muydunuz?

2. Annemin dili okeydir! – Babamın dili okeydir!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Genel ve dil gelişimi için duygusal bağ çok önemli bir temeldir. Çocuk, anne-babasının onunla konuştuğu dilde, kendilerini rahat ve güvende hissedip hissetmediklerinin farkına varır.
- Çocuklarına öğrettikleri dili anne-babalar ne kadar iyi konuşurlar ise, bu çocuklarının dil gelişimi için de o kadar yararlı olur.
- Kendi ana dilini çok iyi konuşabilmek, diğer dilleri öğrenmek için en önemli temeldir. Her dil dünya hakkında bilgi içermektedir, bizler bu bilgiyi çocuklarımıza dille iletiriz.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz ile en iyi bildiğiniz dil veya şive ile *konuşun*.

Çocuğunuz ile mümkün olduğunca çok konuşun ve ona da konuşması için bol vakit ayırın.

Kendi vatanınıza ait *hikayeler, şarkılar* ve çocuk oyunları sizi ve geçmişinizi çocuğunuza anlatacaktır. Bu önemlidir, çünkü çocukların kökenlerini bilmeye ihtiyaçları vardır.

Çocuğunuza diğer dillerin de **yolunu açın**. Onlara iyi örnek olun! Eğer siz diğer dillere, dil öğrenmeye, ana dilinizi korumaya ve Almancaya sıcak bakarsanız, bu durum çocuğunuza da yansiyacaktır.

Özgüvenin, çocuğunuzun dil gelişimi için en iyi temel olduğunu biliyor muydunuz?

3. Ben olduğum gibi sevimliyim!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocuğun gelişimi ve dil öğrenmesi için özellikle anne-babanın ilgi ve alakasına ihtiyacı vardır. Onun özgüvenini geliştirebilmesi için sevildiğini ve benimsendiğini yaşaması ve hissetmesi gerekir. Bu enerji gelişiminin anahtarıdır.
- Bir çocuğun güvene de ihtiyacı vardır. Anne-babasının vakti olmadığında, neden onu dinlemediklerini ve ne zaman tekrar onunla ilgilenilmeye başlanacağını çocuğun bilmesi gerekir. Çocuk bir şeyin neden olması gerektiğini veya neden mümkün olmadığını bilmek ister.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Günlük hayatta, çocuğunuz ile konuşmak ve onu sohbete dahil etmek için bir sürü imkanınız vardır. Bunu, doğduğu ilk günden itibaren yapmaya başlayabilirsiniz.

*Ona o anda onunla ne yaptığınızı **anlatın**. Onun çıkardığı seslere karşılık verin ve o seslerin sizi ne kadar mutlu ettiğini belli edin.*

Çocuğunuza belirsiz zamanlara söz vermeyin, bu onu tedirgin eder. Ona verdiğiniz sözleri tutun.

Çocuğunuzu dinleyin, onunla konuşun ve onu övün! Bırakın size yaşadıklarını anlatsın. Konuşmasını sakın bölmeyin, bitirmesini bekleyin.

Çocukların iki veya daha fazla dille yetişebildiklerini, bunun altından kalkamayacakları bir şey olmadığını biliyor muydunuz?

4. Kafamda iki hatta daha fazla dile bile yer var!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocuklar hiç sorun yaşamadan iki veya daha fazla dille yetişebilirler. Milyonlarca çocuk, günlük yaşamda farklı dillerin kullanıldığı ülkelerde yaşıyor. Çocuğun gelişimi bu durumdan hiçbir şekilde zarar görmez.
- Çok dilli çocuklar da tek dilli çocuklar gibi gelişirler, yani hepsi birbirinden farklı. Biri erken konuşur diğeri daha geç, kimi çok konuşur kimi az.
- Çocuğun dil gelişimi dinamiktir. Devamlı bir yol üzerinde ilerler, yeni şeyler öğrenir ve bunları eski öğrendikleri ile bütünleştirir. Dilleri karıştırmak da bu gelişimin bir parçasıdır.
- Dikkat etmek, bir doktor veya uzman ile görüşmek ancak çocuk uzun süre bir gelişim göstermez veya konuşmayı bırakırsa gereklidir.
- Çocuklar birden fazla dille büyümektedirlerse, her dilde bilinçli desteğe ihtiyaçları vardır. Anne-babalar çocuklarının bunu iyi başarabilmelerine farklı şekillerde katkıda bulunabilirler.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

*Siz çocuğunuzu kendi **ana dilinizde** örneğin Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, Kürtçe, Rusça, İspanyolca vs. konuşarak yetiştiriyorsunuz ve çevrenizde konuşulan dil Almanca.*

Bu durumda siz çocuğunuz ile kendi dilinizde çok konuşun. Ama Almanca konuşan komşu ailelerle görüşmesini de sağlayın. Çocuğunuzun Almanca konuşan arkadaşlar bulmasına yardımcı olun. Çocuğunuzun kreşe veya anaokuluna yollayın. Bu onun gelişimini destekleyecektir. Almanca konuşan çocuklar ile ne kadar erken bir araya gelir ise, ikinci bir dili o kadar erken ve kolay öğrenir.

Siz anne-baba olarak çok iyi iki dil mi biliyorsunuz? Bu durumda çocuğun "annesinin ana dilini" ve "babasının ana dilini" öğrenme imkanı olacaktır. Kesin dil kuralları koyun. Her şeyden önce küçük çocuklar için bu çok önemlidir. Anne kendi "ana dilinde", baba ise kendi "ana dilinde" konuşmalıdır. Böylelikle çocuk kişiler ile diller arasında bağ kurar ve kiminle hangi dilde konuşacağını bilir. Bu, kendi kafasında dilleri belli bir düzene sokmasına yardımcı olur.

(Dilleri belli durumlarda kullanma gibi bir düzen de kurulabilir: Gün içerisinde belli bir dil konuşulurken, akşam yemeklerinde, ev ödevleri yapılırken veya "yatakta masal okunurken" diğeri dil kullanılır. Buna "dil adacıkları oluşturmak" denir.)

Çocuğunuz ister bir, ister iki hatta üç dilde dahi büyüse, asıl önemli olan onunla çok konuşmanız, onu iyi ve sabırla dinlemeniz ve onu övmenizdir.

Sadece iyi duyan çocukların konuşmayı daha iyi öğrendiğini ve ayrıca bebeklerin yüksek ses tonu ile söylenenlere daha çabuk tepki verdiklerini biliyor muydunuz?

5. Benimle konuş ve beni dinle!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- İyi duymak iyi konuşmanın ana kuralıdır. Sağlıklı bir bebek altıncı ayından itibaren gitgide daha fazla mırıldanmalıdır, duyduğu sesleri tekrarlamaya çalışmalı ve kendi kendine “konuşmalıdır”, yoksa işitme duyusunun tekrar kontrol ettirilmesi gerekir.
- Duyma özürlü bebekler dahi ilk aylarda kendi kendilerine sesler çıkartırlar ama gittikçe suskunlaşırlar.
- Daha yüksek sesle konuşmak bebeğin ilgisini artırır. Bu şekilde bebek ilk gülücüklerini saçar.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuzun özellikle **6. ayından** itibaren izlemeye başlayın. Seslere tepki veriyor mu? Çağırduğunuzda kafasını çevirip size bakıyor mu?

Bebeğin dikkatini çekmek için müzik kutuları ve çingiraklar çok uygundur.

Bebeğiniz ile **sık sık** ve bol bol konuşun, ancak o zaman iyi duyup duymadığını anlayabilirsiniz.

Bebeğinizin çıkardığı **ilginç sesleri** ve mırıldanmasını taklit edin. Yeni doğmuş bir bebeğe dahi onunla ne yaptığınızı anlatın. Şarkı söylemek ve tekerlemeler, her yaştaki çocuklar tarafından sevilir.

Çocuğunuz veya bebeğiniz orta **kulak iltihabı** geçirmiş ise mutlaka belediyenizde bulunan anne-baba danışmanlığına ya da doktora kontrol ettirmeye götürünüz.

Dilin tüm duyu organları kullanılarak yani sadece duyararak değil, dokunarak, görerek, öğrenerek, eline alarak vs. öğrenildiğini biliyor muydunuz?

6. Ben bunu kendim yaparım!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Duymak, görmek, dokunmak, hareket etmek, anlamak, hareketleri kavramak, yer çekimini yaşamak ve daha birçok şey bir bebeğin dünyayı tanımaya ve anlamaya yardımcı olur. Bu şekilde duygusal, zihinsel ve sosyal yeteneklerini ve tabii ki kendi dilini oluşturur.
- Bebeğinizin bir şeylere dokunma imkanı var ise neyin “düz” neyin “tırtıklı” olduğunu öğrenir. Yiyecekleri deneme imkanı var ise neyin “tatlı” neyin “ekşi” olduğunu öğrenir. Ancak emekleyerek kenar ve köşenin farkına varabilir. Bu şekilde beyinde kelimelere uygun zihinsel tasarımlar oluşturur.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Bebeğinizi sık sık kucağınıza

alın ve her dokunuşu keyfe dönüştürün.

Bebeğinizin bir şeyleri **ellemesine, tutmasına** ve bırakmasına izin verin! Isırması için eline bir şey verin! Bırakın mümkün olduğunca birçok şeyi kendisi deneyerek öğrensin!

Biraz daha büyüdüğünde, mümkün olduğunca çok şeyi denemesine izin verin. Evde, oyun parklarında veya bahçede emeklesin, yürüsün, kum ve su ile oynasın, çağırınsın ve şarkı söylesin, size yemek yaparken yardım etsin, sofrayı kursun, bahçede toprağı bellesin, çiçek diksin. Bu şekilde çocuğunuz daha erken bağımsız olur ve ileride okul hayatı kolaylaşır.

Hareket etmesi, oyun oynaması, sağlıklı beslenmesi ve çürüksüz dişlerinin olması ile çocuğun konuşma yeteneğini geliştirmesi arasında bağlantı olduğunu biliyor muydunuz?

7. Sizin düşündüğünüzden daha fazlasını yapabiliyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Oyun ve hareket konusunda çocukların tecrübeye ihtiyaçları vardır. Dili geliştirmek demek, ona bol hareket imkanı sağlamak demektir. Bırakın atlasın, zıplasın, yürüsün, koşsun, dans etsin vs. Dil ve hareket etmek ayrılmaz bir bütündür.
- Çocuğun oynarken yaptığı hareketler sayesinde özellikle parmakları gelişir, el becerisi artar, aynı şekilde ağız ve dil hareketleri de daha düzgün olmaya başlar.
- Çocuğun düzgün konuşabilmesi için diş yapısının düzgün olması gerekir. İyi anlaşılır telaffuz, iyi dil bilgisinin bir parçasıdır.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Bırakın çocuğunuz alçak duvarların üzerinde **yürüsün**, yemeğini elleri ile yesin, suyunu kamış ile içsin, pamuk üflesin vs. Sık sık oyun parklarına gidin, tabiatta dolaşın. Onunla el işi yapın, makas kullanmasına izin verin. Siz yanında iken korkmayın, bir şey olmaz. Bu şekilde hareketlerini kontrol etmeyi öğrenir ve hayal gücü gelişir.

**Çocuğunuz şekerli içecekler içmemelidir.
Onu buna hiç alıştırmayın bile!**

Diş yapısına dikkat edin.

Çocuğunuzun sadece üç yaşına kadar emzik kullanmasına izin verin.

Sağlıklı beslenmesi
ve dişlerinin arasında “ısırabileceği” bir şeylerin olması çok önemlidir.

Her gün birlikte oynamanın ve konuşmanın dil gelişimine muazzam ilerleme sağladığını biliyor muydunuz?

8. Benimle oynar mısın?

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

*Çocuğunuz ile **oynarken ve konuşurken** onun göz hizasına inin. Her gün en az 15 dakika çocuğunuzla birebir ve ona hitap ederek konuşun!*

Onunla günlük işleri yaparken dahi konuşun. Mesela, ayakkabısını veya ceketini çıkartırken, terliklerini giyerken, çayını verirken, yatmaya giderken vs. Sadece emirler vermek veya yapması gerekenleri söylemek yeterli değildir!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocuğunuz ile ne kadar çok ilgilenir, konuşur ve oynarsanız, onun beyninde o kadar çok yapılar ve ağlar oluşur. Bu yapılar ve ağlar, çocuğunuzun dil gelişimini ve ilerleyen yaşlarda okuldaki öğrenme becerisini belirler.
- Bir veya birçok dili düzenli olarak dinlemek ve konuşmak, çocuğun o dilin kurallarını öğrenmesinde yardımcı olur. Çocuk bu şekilde kelimeler öğrenir, o dillerin dilbilgisini çözer ve öğrenir, başkaları ile düzgün bir şekilde iletişim kurup konuşmayı öğrenir. Her dilin çok "besine" ihtiyacı vardır ve mümkün olduğunca çocuk çok duymalı ve kendisi konuşmalıdır.

***Zengin bir dil kullanın**, böylelikle çocuğunuzun kelime hazinesi genişleyecektir. (Bunu mesela aynı anlamı taşıyan farklı kelimeler kullanarak yapabilirsiniz. Örneğin iyi, güzel, hoş gibi.)*

Şarkılar ve tekerlemeler, her yaşta çocuğun kelime hazinesini geliştirebileceği müthiş bir kaynaktır. Kendi çocukluğunuzdaki tekerleme ve şarkıları hatırlamıyorsanız, kendi anne-babanıza veya ailenin diğer yaşlı üyelerine sorun. Olmazsa kitaplardan araştırın, okuyun. Ya da kendi şarkı ve tekerlemelerinizi icat edin.

Çocuğu sürekli düzeltmemek ve söyleneni tekrarlamaya zorlamamak gerektiğini biliyor muydunuz?

9. Sadece konuşmama izin ver!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Düzeltmek çocuğun konuşma hevesini kırar. En etkili teknik ise „doğru şekilde tekrarlamak“.
- Çocuklar her zaman becerilerini göstermezler. Çoğunlukla birçok şeyi anlarlar ama daha az konuşurlar. Çocuklar tohum gibidir büyümek için zamana ihtiyaçları vardır.
- İki dille büyüyen çocuklarda, bir dil daha iyi olabilirken diğer dil daha zayıf olabilir. Ancak bu durum zaman içinde, o an yaşamındaki en önemli konuya ve yaşadıklarını bağdaştırdığı dile bağlantılı olarak değişebilir. Mesela ana dili Almanca olmayan çocuklarda, anaokuluna başlayıp arkadaşlar edindikleri ve bu arkadaşlar onlar için önem kazanmaya başladığı zaman ana dili biraz arka plana geçebilir.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz bir şeyi yanlış telaffuz ettiğinde, ona „laf arasında“ o kelimeyi veya cümleyi doğru şekliyle tekrarlayın.

Dođrusunu tekrarlamaya zorlamayın.

Yeni bir kelimeyi hemen kullanmadığında sakın kalın.

Sabırlı olun! *Çocuk size başka dilde cevap verse bile siz onunla kendi dilinizde konuşun. İki dille büyüyen bir çocuk, dillerden birini uzun bir süre aktif olarak kullanmak istemeyebilir.*

Eğer çocuğunuz böyle bir dönem geçiriyor ise, sakın baskı uygulamayın. Çocuğunuza her iki dilide aktif olarak kullanabileceği imkanlar yaratın.

Böylece doğru olanı yapmış olursunuz.

Ona kitap okumanın ve okuduklarınız hakkında konuşmanın dil gelişiminin en önemli şekli olduğunu ve çocuğunuzu okula çok iyi hazırladığını biliyor muydunuz?

10. Bana bugün hikayenin devamını okur musun?

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Bilimsel araştırmalara göre, çocuklara erken yaştan itibaren kitap okumak, onların dil gelişimlerini olumlu yönde etkiler.
- Okumak ve anlatmak, çocuğun kelime hazinesinin genişlemesini sağlar. Bu çocuğun kendi okuma ve yazmasına iyi bir temel oluşturur. Çünkü konuşulan dil ile yazılan dil birbirinden farklıdır. Ona kitap okuduğunuzda çocuk yazı dilini de öğrenir.
- Hikaye dinleyen ve bunları tekrar anlatabilen çocuklar, ileride okulda ona faydalı olacak bir sürü şey öğrenir. Mesela, dinleyebilmeği bilir, derse konsantre olmayı, olayları hatırlamayı, yeni kelimeleri, yeni cümle kurulumlarını ve daha bir sürü şeyi öğrenebilir.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuza evde onunla konuştuğunuz dil veya dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarından her gün bir şeyler okuyun.

Vorarlberg'in birçok belediye veya şehir kütüphanelerinden farklı dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarını kiralayabilirsiniz. Yaşadığınız yerin kütüphanesine, sizin ana dilinizde kitaplarının olup olmadığını sorun.

Çocuklar merasimleri severler! Sizin çocuğunuz da sever.
Yatarken okunan bir hikaye merasime dönüşebilir. Çocuklar aynı hikayeyi tekrar tekrar dinlemeyi severler, kendileri tamamını anlayıp anlatmaya başlayana dek. Örneğin, onu motive edecek sorular sorarak onun hikayeyi anlayıp anlatmasına destek olun.

Almanca henüz çok iyi olmayabilir, buna rağmen çocuğunuza Almanca resimli çocuk kitaplarından, bir şeyler okuyabilirsiniz.

Büyükanne-büyükbaba ve diğer güvendiğiniz insanlar da çok iyi birer dinleyici ve hikaye anlatıcısıdır.

Çocukların oyun oynarken ve birlikte aktivite yaparken öğrendiklerini ve televizyon veya bilgisayarın bir şey öğretmediğini biliyor muydunuz?

11.

Televizyon? Hayır teşekkür ederim, babamın ve annemin benimle oynaması çok daha güzel...!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- Çocukların bir dili öğrenmek için, sadece dilin seslerini duymaları yeterli değildir, aksine söylenenlerin anlamını da bilmeleri ve gördüğünü kavramaları gerekir.
- Çocuk, ancak başka insanlar ile olan ilişkisi sayesinde konuşmayı öğrenir anne ve babası ile, kardeşleri ile, diğer aile büyükleri ile ve daha sonra arkadaşları ile.
- Anne-babası ile izleyebileceği iyi çocuk filmleri tavsiye edilir. Saatlerce televizyon izlemek veya bilgisayar oyunları zararlıdır. Bu süre içinde çocuklar az şey öğrenirler.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuzun, günlük yaşantıya katılmasına müsaade edin. Yeni kelimeleri ellerini kullanarak öğrenmesine imkan verin. Yemek pişirirken ve hamur işi yaparken size yardım etsin, su, kum, taşlarla veya oyun hamuru ile oynaması çocuğunuzun gelişimini desteklemek için televizyondan daha yararlıdır.

Çocuğunuz televizyon izliyor ise,
siz bir film seçin ve çocuğunuzla izledikleriniz hakkında konuşun. Böylelikle çocuk daha iyi anlar ve yeni kelimeler öğrenir.

Kütüphanelerden çok sayıda **faydalı oyun** kiralayabilirsiniz. Bununla çocuğunuz için uygun fiyata hem bir değişiklik yapmış, hem de ona ilham vermiş olursunuz.

Çocukların erken yaşlarda Almanca dili konuşan arkadaşları olduğunda veya kreş ya da anaokuluna gittiklerinde çok iyi Almanca öğrenebileceklerini biliyor muydunuz?

12. Ben başka çocuklarla da bir arada olmak istiyorum!

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

- İyi Almanca bilgisi, çocuğunuzun Avusturya'da yaşamı, okulunun iyi gitmesi ve ileride iş dünyasında iyi şanslara sahip olabilmesi için önemlidir.
- Çocuğunuzun Almancayı iyi öğrenebilmesi için çok farklı seçeneklere ihtiyacı vardır. Bu dili duyması ve konuşması, hatta çok iyi motive edilmesi gibi. İyi Almanca konuşabilen arkadaşlar, bu durumda çok iyi motivasyon kaynaklarıdır.
- İncelemelere göre, çocuğun üç yaşından itibaren kreşe veya anaokuluna gitmesi, çocuğa okula başlayana kadar Almancasını güçlendirme ve okulun taleplerine hazırlanması için gerekli zamanı verir. Bu fırsat kullanılırsa aile arasında konuştuğunuz dil Almanca olmasa bile, çocuğunuz bu dili çok iyi öğrenebilir.

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Çocuğunuz arkadaşlarına gitmek ya da onları eve davet etmek istiyor ise, ona **destek** olun. Çocuklar onlar için günlük yaşamda önemli olan dili genelde çok çabuk öğrenirler.

Çocuğunuz **iki buçuk - üç yaş dönemi içersinde** bir kreş veya anaokuluna yazdırın. Bu yaştaki çocuklar çoğunlukla gerekli olgunluğa erişmiş olurlar ve diğer çocuklar ile oyunlar oynayıp eğlenmekten, yeni arkadaşlar edinmekten mutlu olurlar.

Ayrıca işiniz gereği ihtiyacınız varsa veya çocuğunuzun eğitimi açısından faydalı olacağını düşünüyorsanız çocuğunuz, daha erken yaşta da bir **çocuk bakım kuruluşuna** gönderebilirsiniz.

Çocuğunuz ile evde Almanca dışında başka bir dil konuşuyorsanız, onu oyunlarla, kreş veya anaokulunda yeni tanışacağı dil olan Almancaya hazırlayabilirsiniz. Onunla bu konuyu konuşun, merakını uyandırın, ona birkaç basit ama yeni çevresinde ihtiyaç duyacağı, kullanabileceği kavramları öğretin.

Ona birkaç dili konuşabilmesinin ne kadar muhteşem bir şey olduğunu anlatın.

Sizlere başka önemli tavsiyelerimiz...

- Kendisine yatırım yapmadığımız dil kaybolur gider. Bizim bir dili unutmamamız için, konuşmamız ve özen göstermemiz gerekir.
- Çocuğunuz, anaokuluna ve daha sonra okula başladıktan sonra, Almanca onun için çok önemli bir dil haline gelecektir. Bunun için çocuğunuzun sizin yardımınıza ve desteğinize ihtiyacı vardır. Ama çocuğunuzun birlikte büyüdüğü, sizin evde kullandığınız ana veya aile dilinize de özen göstermeyi unutmayın.
- Okuldaki ana dili dersleri ilk öğrenilen dili iletirmek için çok iyi bir fırsattır. Bilgi edinin ve çocuğunuzun bu derslere kaydettirin.
- Kendiniz de gazete veya kitap okuyun ve çocuğunuz ile yeni konular hakkında konuşun! Böylece siz de, çocuğunuz da dilinizi geliştireceksiniz.
- Çocuğunuzun hem Almanca hem de diğer dillerde okumaya motive ediniz.
- Vorarlberg’de yaşayan göçmenlerin ana dilleri olan Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, İspanyolca, İtalyanca, Rusça ve daha birçok dil, gelişen ekonomide gün geçtikçe önem kazanıyor. Almanca ve İngilizcenin yanı sıra bu dillerden birini iyi bilmek, çocuğunuza mesleki avantajlar sağlayacaktır.
- Dil bir hazinedir. Her dil bir hazinedir. Özen gösterilir ve geliştirilir ise değeri artar. Günümüzde birkaç dile hakim olmak, insanın toplum ve meslek yaşamındaki konumunu belirler.

Anne-babaların Vorarlberg’de bilgi edinebilecekleri ve destek alabilecekleri kuruluşlar:

Connexia: anne-baba danışmanlığı

Connexia’nın danışmanları, anne-babaların yeni doğmuş bebeklerden dört yaşına kadar olan çocukların beslenmeleri ve gelişimleri ile ilgili her türlü sorularına cevap vermektedir. Dil gelişimi ile ilgili sorulara da burada cevap bulabilirsiniz. Bu hizmet, eyalette ücretsiz olarak 100 noktada verilmektedir. Oturduğunuz yerdeki hizmet noktasının danışma saatlerini belediyeden ya da Bregenz’de Connexia Merkez Şubesinden öğrenebilirsiniz. Çalışma saatlerinde randevu almanıza gerek yoktur.

Connexia-Zentrale Bregenz

Tel. 05574-48787-0 (saat 09.00’ dan 12.00’ ye kadar) | www.connexia.at

Family Point: Vorarlberg Eyalet Hükümeti’nin Bilgi Servisi

Çocuğunuz için bir bakım yeri arıyorsanız, Family Point bu konuda size yardımcı olmaktadır. Buradan, Vorarlberg’deki çocuk bakım yuvaları, kreşler ve anaokulları hakkında bilgi edinebilirsiniz. Bunun haricinde Family Point ailelere, çocuk bakım parası veya aile yardımı gibi mali destekler konusunda da bilgi vermektedir.

Family Point der Vorarlberger Landesregierung

Tel. ++43-5574-511-24100 | www.vorarlberg.at/familypoint

Vorarlberg’deki veliler için yapılan organizasyonlar

Vorarlberg’de, çocukların eğitimi ve onlara yaşamlarında eşlik etme konusunda, soruları olan aileler için konferans, seminer ve konuşma grupları olmak üzere zengin seçenekler sunulmaktadır. Gelecekte bu gibi organizasyonlar, çocukların dil gelişimi ve çok dille büyümeleri konusu ile ilgili sorulara da öneriler sunacaktır. Bu konular hakkında organizasyon programı www.pfiffikus.at → ”Zielgruppen“ → „Eltern“ sizleri bilgilendirir.

Belediye

Bulduğunuz bölgenin çocuk bakım kuruluşları, kreşler ve anaokulları ile ilgili bilgileri bağlı bulunduğunuz belediyeden edinebilirsiniz. Belediyede çocuk eğitimi ve bakımı ile ilgili sorularınız için görevli kişi sizi bilgilendirir.

Kütüphaneler ve Ludothekler (oyun kiralanan yerler)

Vorarlberg’de, birçok yerde kitap ve oyun kiralayabileceğiniz kütüphaneler ve ludothekler (oyun kiralanan yerler) bulabilirsiniz. Sizin yakınınızdaki kütüphaneye, kendi ana dilinizde veya aile arasında konuşmayı tercih ettiğiniz dilde, çocuk kitapları olup olmadığını sorun. Vorarlberg’de gün geçtikçe daha fazla kütüphane birçok dilde kitap sunmaktadır.

Vorarlberg’deki kütüphanelerin ve ludotheklerin adreslerini ve çalışma saatlerini Vorarlberg Kütüphaneler Birliğinin internet sayfasında bulabilirsiniz.
www.bvv.bvoe.at

Künye

Yayıncı okay. zusammen leben | Göç ve Entegrasyon Proje Dairesi
(Aktion Mitarbeit Derneği)

Temel içerikler Elisabeth Allgauer-Hackl, Gerlinde Sammer, Elizabet Hintner

Metin Elisabeth Allgauer-Hackl, Lidwina Boso

Yazı işleri Eva Grabherr

Yapım Eva Häfele

Türkçe çevirisi Mercan Güngör

Lektör Elizabet Hintner, Nalan Kulil

Grafik Stecher id – identity design, Götzis

Baskı VVA, Vorarlberger Verlagsanstalt, Dornbirn

© okay. zusammen leben | Göç ve Entegrasyon Proje Dairesi
(Aktion Mitarbeit Derneği)

Dornbirn, 2018

Bu broşür „çok dillilik“ („mehr Sprache“) programı çerçevesinde yayımlanmaktadır. Birkaç dilin erken eğitim teşviği, aile ve kurumlar için soruların olduğu bir konudur. Program veya bu broşürün geliştiricilerine ve yazarlarına ilişkin bilgileri buradan edinebilirsiniz www.okay-line.at.

Sipariş okay. zusammen leben | Göç ve Entegrasyon Proje Dairesi

E-mail: office@okay-line.at | Tel. ++43-5572-398102 | Fax ++43-5572-398102-4

Download www.okay-line.at